

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1XEObd/3/2026
Identifikačné číslo spisu: 2110215836
Dátum vydania rozhodnutia: 16.04.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hullová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:2110215836.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v exekučnej veci oprávnenej POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, proti povinnej J. J. X., narodenej X. J. XXXX, bytom P. D. XXX/XX, XXX XX T., o vymoženie sumy 1 310,46 eura s príslušenstvom, trov predchádzajúceho konania vo výške 283,05 eura a trov exekúcie, o odvolaní a dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 21CoE/405/2012-69 z 28. júna 2013, takto

rozhodol:

- I. Konanie o odvolaní z a s t a v u j e .
- II. Návrh na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .
- III. Dovolanie o d m i e t a .
- IV. Povinná má voči oprávnenej nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 25Er/485/2010-37 z 27. januára 2012 rozhodol o zastavení exekúcie vedenej na podklade rozhodcovského rozsudku, ktorý bližšie špecifikoval v odôvodnení uznesenia. O trovách exekúcie nerozhodol s poukazom na to, že o nich rozhodne osobitným uznesením. Poukázal na to, že podaním doručeným dňa 30. decembra 2011 povinná navrhla odklad a zastavenie predmetnej exekúcie, čo odôvodnila existenciou neprijateľnej rozhodcovskej doložky v spotrebiteľskej zmluve. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade existuje taký dôvod pre zastavenie exekúcie, na ktorý je súd povinný prihliadať ex offio a v záujme eliminácie rizika nenávratného poškodenia majetkových práv povinnej [§ 61 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný

poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom v čase rozhodovania súdu - ďalej len „Exekučný poriadok“) musí takúto exekúciu v celom rozsahu zastaviť. Konštatoval, že primárny právny vzťah medzi účastníkmi konania vznikol na základe zmluvy o úvere, ktorú povinná riadne a včas nespĺnila. Hoci sa nejedná o spotrebiteľský úver v zmysle zákona č. 258/2011 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení účinnom do 31. decembra 2008 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), ide o spotrebiteľský vzťah, a to vzhľadom na zákonné kritériá obsiahnuté v § 52 ods. 1, 3 a 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. decembra 2008 (ďalej aj „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“), ktorý ako lex generalis definuje spotrebiteľa odlišne od ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Z obsahu zmluvy o úvere vyplýva, že povinná nie je podnikateľským subjektom a v danej veci pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy preukázateľne nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 OZ). Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, čo úver poskytnutý oprávnenou spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere boli zmluvné dojednania, ktoré povinná nemohla ovplyvniť, pretože boli vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov. Z okolností uzatvárania zmluvy a najmä s ohľadom na povahu zmluvných strán je podľa názoru súdu zrejmé, že oprávnená pri uzatváraní zmluvy o úvere konala v rámci svojej podnikateľskej činnosti (poskytovanie úverov má v predmete činnosti a v obdobných prípadoch vystupuje opätovne) a zmluvu o úvere uzatvorila s povinnou ako fyzickou osobou - nepodnikateľom. Na základe uvedeného mal súd prvej inštancie za preukázané, že ide o spotrebiteľskú zmluvu a na právny vzťah medzi účastníkmi je nutné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách, ktoré majú kogentnú povahu a sú súčasťou obsahu záväzku bez ohľadu na dohodu strán. Je potom bez právneho významu, že účastníci zmluvy o úvere si dohodli režim zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej aj „Obchodný zákonník“), pretože dohodnutý zmluvný vzťah musí byť v súlade s citovanými kogentnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka.

2. V ďalšej časti odôvodnenia sa súd prvej inštancie zaoberal rozhodcovskou doložkou, dohodnutou v rámci Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ohľadom ktorej dospel k záveru, že je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 4 písm. r), ods. 5 OZ a ako taká je absolútne neplatná. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že rozhodcovská doložka nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a spotrebiteľ celkom zjavne nemal reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Povaha celej (zjavne formulárovej) zmluvy je jednoznačne adhézna, čo znamená, že spotrebiteľ ju mohol buď ako celok prijať alebo odmietnuť. Možnosť voľby príslušného súdu zo strany spotrebiteľa (povinnej) je prakticky vylúčená, pretože pri majetkových sporoch vyplývajúcich zo zmlúv je žalobcom takmer vždy len dodávateľ, ktorý pochopiteľne uprednostní ním zvolený rozhodcovský súd, a to aj na úkor spotrebiteľa. Okrem toho už samotná forma zmluvných dojednaní (drobný, husto popísaný a ťažko čitateľný text) podľa názoru súdu podstatne znižuje riadne oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom dojednaní v takomto texte obsiahnutých. Len ťažko možno predpokladať, že spotrebiteľ si bol vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou nesie „dohodnuté“ znenie rozhodcovskej doložky. Dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu zaručujú kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka vykladané v súlade so smernicou Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica 93/13/EHS“). Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť ani sčasti spôsobilým exekučným titulom, na základe ktorého by oprávnenej voči povinnej vznikol nárok, ktorého vymoženiu by sa mohla domáhať v rámci exekúcie. Súd má povinnosť počas celého exekučného konania skúmať jeho zákonnosť a ak zistí dôvod, pre ktorý je exekúcia neprípustná, musí exekučné konanie zastaviť. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku rozhodol o zastavení predmetnej exekúcie.

3. Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Trnave (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k.

21CoE/405/2012-69 z 28. júna 2013 uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2014 (ďalej aj „Občiansky súdny poriadok“ alebo „OSP“). Ďalšími výrokmi zamietol návrhy oprávnenej na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) a písm. c) OSP. Odvolací súd sa stotožnil s posúdením právneho vzťahu medzi účastníkmi ako vzťahu spotrebiteľského, ako aj s posúdením rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky. Konštatoval, že súd prvej inštancie správne skúmal zákonnosť exekučného titulu, s čím súvisí aj právomoc rozhodcu na prejednanie veci. Vzhľadom na to, že túto právomoc mala založiť rozhodcovská doložka obsiahnutá v obchodných podmienkach, bolo správne, že súd riešil otázku platnosti tejto rozhodcovskej doložky. Preto neobstojí námietka oprávnenej v odvolaní, že súd prvej inštancie prekročil rozsah svojej preskúmvacej právomoci (zverenej mu Exekučným poriadkom), keď z úradnej povinnosti skúmal platnosť dojednanej rozhodcovskej doložky. Keďže rozhodcovská doložka mala založiť legitimitu pre exekučný titul, exekučný súd mal právo (v rámci skúmania jeho zákonnosti) skúmať prijateľnosť tohto zmluvného dojednania z hľadiska zachovania rovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter právneho vzťahu medzi účastníkmi zmluvy, bol exekučný súd povinný preskúmať exekučný titul aj z hľadiska toho, či nezaväzuje spotrebiteľa na plnenie, ktoré je právom nedovolené alebo v rozpore s dobrými mravmi, teda aj vzhľadom na právnu úpravu ochrany spotrebiteľa v Občianskom zákonníku. Tento postup bol v súlade s § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej aj „ZoRK“), § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ako aj cieľom a zmyslom smernice 93/13/EHS. Pokiaľ oprávnená v odvolaní namietala, že právne vzťahy z úverovej zmluvy sa spravujú len § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a že nejde o úverovú zmluvu spadajúcu pod režim zákona o spotrebiteľských úveroch, odvolací súd poznamenal, že bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod, tak právny vzťah založený medzi účastníkmi predmetnej zmluvy o úvere je spotrebiteľský. Vzhľadom na spotrebiteľský charakter právneho vzťahu medzi účastníkmi bolo potrebné tento vzťah posudzovať nielen podľa všeobecných ustanovení Obchodného zákonníka, ale aj podľa špeciálnej úpravy § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a podľa zákona o spotrebiteľských úveroch.

4. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie posúdil rozhodcovskú doložku, obsiahnutú v čl. 18 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy, ako nekalú podmienku spotrebiteľskej zmluvy. Poukázal na to, že predmetná rozhodcovská doložka stanovuje, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené: a) pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s., ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde, alebo b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (OSP). Takto formulovaná rozhodcovská doložka (podľa názoru odvolacieho súdu) znemožňuje voľbu povinnej dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom v prípade, ak veriteľ podá žalobu u rozhodcu. Takto dojednaná rozhodcovská doložka je hrubo jednostranne výhodná pre dodávateľa, pretože spotrebiteľ výber rozhodcu (rozhodcovského súdu) nemal možnosť ovplyvniť a vzhľadom na svoje slabšie postavenie v tomto vzťahu mohol (vopred pripravenú) zmluvu len ako celok prijať alebo odmietnuť. V danom prípade nemožno uvažovať o tom, že by išlo o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Dodávateľ, ktorý fakticky určuje, ktorý rozhodcovský súd bude rozhodovať o prípadných sporoch zo zmluvy, je pre vybraný rozhodcovský súd zdrojom príjmov, v dôsledku čoho je namieste tiež obava, do akej miery je takéto rozhodcovské konanie objektívne. Rozhodcovská doložka, ktorá je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, je v zmysle § 53 ods. 5 OZ neplatná, následkom čoho rozhodcovský súd nemal právomoc rozhodovať daný spor. Predmetný rozhodcovský rozsudok preto nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul, ale za nulitný právny akt. Vzhľadom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie správne rozhodol o zastavení exekúcie, pretože je tu zjavný rozpor exekučného titulu so zákonom, t. j. jeho nepoužiteľnosť v exekučnom konaní.

5. Návrhy oprávnenej na prerušenie odvolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) a písm. c) OSP odvolací súd zamietol ako nedôvodné. O trovách odvolacieho konania nerozhodol s poukazom na to, že vyhradením rozhodnutia o trovách exekúcie samostatnému uzneseniu prešla táto povinnosť na súd prvej

inštancie (§ 224 ods. 4 OSP per analogiam).

6. Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave - vo výroku zamietajúcom návrh oprávnenej na prerušenie konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP v spojení s čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie - podala oprávnená odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom [§ 205 ods. 2 písm. a) OSP], napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 205 ods. 2 písm. f) OSP] a je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

7. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala oprávnená tiež dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy oboch inštancií: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ [§ 237 písm. a) OSP], 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo [§ 237 písm. d) OSP], lebo vykonateľnosť exekučného titulu už bola právoplatne posúdená pri poverení súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, 3. rozhodovali napriek tomu, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný [§ 237 písm. e) OSP], 4. oprávnenej odňali možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP] tým, že nezohľadnili jej námietky, konali bez pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie, 5. v konaní sa dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci [§ 241 ods. 2 písm. b) OSP], pretože nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie a 6. svoje rozhodnutia založili na nesprávnom právnom posúdení veci [§ 241 ods. 2 písm. c) OSP]. Oprávnená (ďalej aj „dovolatelka“) žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby bolo dovolacie konanie prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP a Súdnemu dvoru Európskej únie boli predložené prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní. Súčasťou dovolania bol tiež návrh na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, ktorý dovolateľka odôvodnila tým, že napadnuté rozhodnutie vykazuje tak závažné právne nedostatky, že jeho výkon v prostredí právneho štátu je vylúčený.

8. K opravným prostriedkom oprávnenej zaslala povinná vyjadrenie, v ktorom navrhla odvolanie aj dovolanie v celom rozsahu zamietnuť, resp. odmietnuť ako nedôvodné. Podľa jej názoru súdy pri zastavení exekúcie postupovali správne a v súlade so zákonmi Slovenskej republiky. Mala tiež za to, že neexistoval žiaden zákonný dôvod na prerušenie konania (ako navrhovala oprávnená), preto súdy správne zamietli návrh oprávnenej na prerušenie konania. Napadnuté rozhodnutia súdov označila za vecne správne s poukazom na to, že exekúcia bola vedená na podklade exekučného titulu, pri ktorom súdy (správne) konštatovali jeho nespôsobilosť a nepoužiteľnosť v exekučnom konaní pre jeho rozpor so zákonom. Záverom poukázala na to, že hoci oprávnená podala odvolanie a dovolanie ešte v auguste 2013, súd ju vyzval na vyjadrenie až v decembri 2025, teda s odstupom viac ako 12 rokov. Takýto extrémny časový odstup považuje povinná za zjavný zásah do jej právnej istoty, pretože v dobrej viere predpokladala, že vec je dávno právoplatne skončená. Oživovanie exekučného konania po viac ako dekáde, navyše na základe argumentácie, ktorá je v zjavnom rozpore s aktuálnou judikatúrou (Súdnemu dvoru Európskej únie aj Ústavnému súdu Slovenskej republiky), je podľa jej názoru v rozpore s princípom spravodlivého procesu a právom na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov.

9. Zo spisu vyplýva, že odvolanie oprávnenej bolo podané 21. augusta 2013 a dovolanie 2. septembra 2013. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované (§ 470 ods. 2 veta prvá CSP). Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (§ 470 ods. 4 CSP). S účinnosťou od 1. júla 2016 bol tiež novelizovaný Exekučný poriadok (zákonom č. 125/2016 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o

zmene a doplnení niektorých zákonov), keď za § 9 boli vložené nové § 9a a § 9b, ktoré upravujú použitie ustanovení Civilného sporového poriadku v exekučnom konaní. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Podľa § 9a ods. 4 Exekučného poriadku, na účely tohto zákona sa pojmy strana a spor vykladajú ako účastník konania a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „Najvyšší súd SR“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávnenej.

11. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Podľa odseku 2, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

12. Jedným z neodstrániteľných nedostatkov procesných podmienok, ktoré spôsobujú, že súd musí konanie zastaviť, je nedostatok funkčnej príslušnosti (ktoréhokolvek) súdu na prejedanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdov. Keďže oprávnená svoje odvolanie podala ešte 21. augusta 2013 a podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 4 CSP platí, že konanie začaté do 30. júna 2016 na funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo, Najvyšší súd SR svoju funkčnú príslušnosť na konanie o odvolaní oprávnenej skúmal v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase začatia odvolacieho konania. Dospel pritom k záveru, že nie je funkčne príslušný na prejedanie podaného odvolania oprávnenej a zároveň neexistuje zákonný dôvod na postúpenie veci inému (funkčne príslušnému) súdu.

13. Uvedený záver vyplýva z prvej vety § 201 OSP, v zmysle ktorej platilo, že účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje. Na konanie v prvom stupni boli v zmysle § 9 ods. 1 OSP zásadne príslušné okresné sudy. Krajské sudy rozhodovali ako sudy prvého stupňa: a) v sporoch o vzájomné vyporiadanie dávky poskytnutej neprávom alebo vo vyššej výmere, než patrila, medzi zamestnávateľom a príjemcom tejto dávky podľa právnych predpisov o sociálnom zabezpečení, b) v sporoch medzi príslušným orgánom nemocenského poistenia a zamestnávateľom o náhradu škody vzniknutej nesprávnym postupom pri vykonávaní nemocenského poistenia, c) v sporoch týkajúcich sa cudzieho štátu alebo osôb požívajúcich diplomatické imunity a výsady, ak tieto spory patria do právomoci súdov Slovenskej republiky (§ 9 ods. 2 OSP). Krajské sudy boli tiež funkčne príslušné na rozhodovanie o odvolaniach proti rozhodnutiam okresných súdov (§ 10 ods. 1 OSP), zatiaľ čo Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodoval o odvolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa (§ 10 ods. 2 OSP).

14. V zmysle procesnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 je teda Najvyšší súd Slovenskej republiky funkčne príslušný rozhodovať iba o tých odvolaniach, ktoré smerujú proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov prvého stupňa. Prípady, v ktorých je rozhodnutie krajského súdu rozhodnutím súdu prvého stupňa, sú pritom zákonom taxatívne vymedzené (viď § 9 ods. 2 OSP).

15. Rozhodnutie krajského súdu o zamietnutí návrhu oprávnenej na prerušenie konania, vydané po začatí odvolacieho konania, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa, ale je rozhodnutím krajského súdu ako súdu odvolacieho a takéto rozhodnutie nie je možné napadnúť odvolaním (§ 201 OSP a contrario). Vzhľadom na to, že funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na prejedanie odvolania oprávnenej nie je daná, Najvyšší súd SR konanie o odvolaní oprávnenej proti uzneseniu odvolacieho súdu zastavil bez toho, aby preskúmaval vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia (§ 161 ods. 2 CSP).

16. Najvyšší súd SR ako súd funkčne príslušný na dokončenie konania o dovolaní oprávnenej zo dňa 2. septembra 2013 (§ 470 ods. 4 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka exekučného

konania, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) a v mene ktorej koná zamestnankyňa s vysokoškolským právnickým vzdelaním druhého stupňa [§ 429 ods. 2 písm. b) CSP], následne skúmal, či je dôvodný návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) OSP.

17. V zmysle návrhu oprávnenej mal Najvyšší súd SR (ďalej aj „dovolací súd“) predložiť Súdnu dvoru Európskej únie na rozhodnutie prejudiciálne otázky nasledovného znenia:

Má sa ustanovenie písm. q) ods. 1 prílohy smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať tak, že za každých okolností zakazuje rozhodovať spory v rámci spotrebiteľských zmlúv na základe rozhodcovskej doložky prostredníctvom rozhodcovských súdov v prípade, ak je rozhodcovská doložka individuálne dojednaná?

V prípade zápornej odpovede Súdneho dvora na prvú otázku, je možné ustanovenie písm. q) ods. 1 prílohy smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vykladať tak, že mu neodporuje uzatvorenie takej rozhodcovskej doložky, ktorá ustanovuje, že „všetky spory vzniknuté zo zmluvy (vrátane sporov o platnosť, výklad alebo zrušenie) budú riešené a) pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý vykonáva svoju činnosť na základe zákona a voči jeho rozhodnutiu možno podať žalobu o zrušenie všeobecnému súdu podľa zákona, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde, alebo b) pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde s tým, že ak ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku rozhodcovskej doložky, čo však neplatí, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu?

Je v súlade s čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ také rozhodnutie vnútroštátneho súdu, ktoré aplikujú vnútroštátne procesné aj hmotnoprávne ustanovenia s odkazom na smernicu 93/13/EHS, zabráni vymožitelnosti reálnej pohľadávky veriteľa voči spotrebiteľovi?

18. Svoj návrh na prerušenie konania dovolateľka odôvodnila tým, že Súdnu dvoru Európskej únie by mala byť daná príležitosť posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv komplexne tak, aby účastníci konania boli zbavení právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho výkladu únieového práva a následnej aplikácie vnútroštátnymi súdmi Slovenskej republiky.

19. Obligatórne prerušenie konania na účely podania prejudiciálnych otázok Súdnu dvoru Európskej únie upravuje aj Civilný sporový poriadok, a to v ustanovení § 162 ods. 1 písm. c), podľa ktorého súd konanie preruší, ak podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, t. j. podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (pôvodný článok 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva). Podľa § 438 ods. 1 CSP je toto ustanovenie možné primerane aplikovať aj v dovolacom konaní.

20. K podobnému návrhu na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd SR vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne podobných exekučných veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad je možné uviesť rozhodnutia z 21. marca 2013 sp. zn. 1Cdo/301/2012, z 30. apríla 2013 sp. zn. 2Cdo/386/2012, z 15. mája 2013 sp. zn. 6Cdo/431/2012, z 13. júna 2013 sp. zn. 3Cdo/441/2012 a z 9. júla 2013 sp. zn. 5Cdo/371/2012, na ktoré dovolací súd v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, na účely ktorej opakuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 písm. c) CSP má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod na prerušenie konania.

21. V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj smernica 93/13/EHS, z určujúceho hľadiska však zo strany konajúcich súdov išlo o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (OZ, zákona o spotrebiteľských úveroch, Exekučného poriadku a ZoRK). S

poukazom na uvedené dovolací súd návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

22. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP časť vety pred bodkočiarkou) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto opravným prostriedkom.

23. Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, dovolací súd prípustnosť dovolania oprávnenej posudzoval v zmysle ustanovení § 236 a nasl. OSP v znení účinnom do 31. decembra 2014, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase, keď oprávnená toto dovolanie podala. S prihliadnutím na dátum podania dovolania (2. septembra 2013) dovolací súd pri skúmaní prípustnosti dovolania oprávnenej neaplikoval ustanovenia novely Občianskeho súdneho poriadku uskutočnenej zákonom č. 353/2014 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2015, konkrétne ustanovenie § 237 ods. 2 OSP, podľa ktorého dovolanie podľa § 237 ods. 1 OSP nie je prípustné proti rozhodnutiu v exekučnom konaní podľa Exekučného poriadku. Dovolací súd napriek absencii prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2015, v zmysle ktorého by právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred nadobudnutím účinnosti predmetnej novely, mali ostať zachované, považoval tento svoj postup za súladný s ochranou legitímnych očakávaní dovolateľky (ako súčasti práva na spravodlivý proces), že spôsob prejednávania jej dovolania sa bude riadiť právnou úpravou platnou v čase začatia dovolacieho konania.

24. V danom prípade ide o dovolanie podané v obdobnej veci, aká už bola aspoň v piatich prípadoch predmetom konania pred dovolacím súdom na základe skoršieho dovolania tej istej dovolateľky - viď konania vedené na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 1Oboer/48/2013, 1Oboer/148/2013, 1Oboer/178/2013, 1Oboer/189/2013 a 1Oboer/215/2013. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach, v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne, a preto ďalšie dôvody už neuvádza (§ 452 ods. 1 CSP).

25. Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd tvrdených dovolateľkou [§ 237 písm. a), d), e), f) OSP] a nevyšli najavo ani iné vady konania uvedené v § 237 OSP, pričom prípustnosť dovolania nevyplýva ani z § 239 OSP, dovolací súd podľa § 447 písm. c) CSP odmietol dovolanie oprávnenej ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

26. Keďže dovolací súd zamietol návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania a odmietol dovolanie oprávnenej ako neprípustné, je neopodstatnený tiež návrh oprávnenej na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia podľa § 444 ods. 1 CSP a dovolací súd nie je povinný o ňom rozhodnúť osobitným výrokom (k uvedenému porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. marca 2016 sp. zn. 3Cdo/616/2015).

27. Oprávnená z procesného hľadiska zavinila, že sa konanie o jej odvolaní muselo zastaviť a vznikla jej povinnosť nahradiť povinnej trovy tohto konania (§ 256 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP). Povinnej ako úspešnému účastníkovi dovolacieho konania vznikol voči oprávnenej tiež nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 ods. 1 v spojení s § 453 ods. 1 CSP). S poukazom na uvedené Najvyšší súd SR priznal povinnej voči oprávnenej nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v plnom rozsahu.

28. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.